

Izhaja razen ponedeljka in dneva po
prazniku vsak dan.
Uredništvo in upravnishvo: KRŠKO.
Naslov za dopise: »Napreja«, Krško.

Čekovni račun: št. 13.807.
[začasno še tudi 13.321]

NAPREJ

Stane mesečno 25 Dln,
za inozemstvo 35 Dln,

Oglasi: prostor 1x87 mm 1 Dln
Maloglas: beseda 50 p, najmanj 5 Dln
Dopise frankirajte in podpisajte,
sicer se ne priobčijo. Rokopisi se
ne vračajo.

Reklamacije za list so pošt. proste

Glasilo Socialistične stranke Jugoslavije.

Letnik VI., šte. 41.
Četrtkova »Naprejeva« številka
izhaja kot tednik:

LJUDSKI GLAS

Glasilo Kmetko-delavske zveze.

Stane letno 60 Dln, — mesečno 5 Dln

Vladna kriza.

Korupcionisti iz Pašičeve vlade hočejo po vsej
sili prepričati, da bi prišla njih lepa dejanja pod
obtožbo in kazen, kakor zaslužijo. Zlasti bivši mi-
nister Laza Marković se trudi, da bi se izvelel
iz mučne situacije. Zvezo ima z vsemi liferanti in
drugimi »odličnimi rodoljubi« zato se tak »državo-
tvorni element« ne da kar tako vjeti. Vendar mu
je predla trda, danes bi se naj sestal parlament, ki
bi naj zagodel korupcionistom pravo pesmico. Da
to onemogoči, je pridobil Marković visoke vojaške
dostojanstvenike, in ti so sklenili, da bodo vrgli
sedanjo vlado na ta način, da odstopi vojni mi-
nister general Hadžić in da noben general ne bo ho-
tel tega ministrstva prevzeti, dokler vlada sodeluje
s poslanci HRSS. Kakor smo že v četrtkovem uvo-
dniku povedali, nima vojaštvo pravice vtikati se v
politične razmere, in vlada bi najbolje storila, če
bi za vojnega ministra predlagala kakega poslanca.
Res se je vlada postavila na to stališče. Da pa ne bi
preveč očitno kršila dosedanje »srbsko navado«,
po kateri je vojni minister vedno kak general, bo
poskusila pridobiti kakega neaktivnega generala. To
je polovičarsko delo. Naša ustava govori precej
jasno proti takim navadam, zlasti še pri generalih,
ki mislijo, da imajo pravico zbirati politična poro-
čila potem podrejenih vojaških oblasti. Tako n. pr.
določa § 123. ustave: »Za vzdržanje notranjega re-
da se sme vojska porabiti le na zahtevo pristojne
politične oblasti.« Ali pa § 70.: »Častniki aktivni
ali neaktivni, ne morejo voliti niti voljeni biti.« Baš
korupcionisti so najbolj kričali, da ustava uora vel-
jati, (dokler Radičevci niso hoteli te ustave prizna-
ti!) zdaj pa se skrivajo za stare »navade«! Te in
take navade morajo izginiti, če nočemo anarhije.
Tudi izpremembe ustave se morajo brezpogojno
vršiti na ustavni način. Zdaj, ko so Radičevci usta-
vo priznali in jo hočejo vršiti, jim mora vlada to
omogočiti, ne pa skrivati se za stare protustavne
navade. Ne le aktivni, tudi neaktivni generali nimajo
prostora v parlamentarni vladi. »Slovenec« je vče-
ra na tem prinesel članek, ki ga ponatiskujemo,
ker je popolnoma točen in le škoda, da v smi-
slu tega članka »Slovenec« ni zavrnil vladnih po-
skusov z neaktivnimi generali. Izgleda, da se pri
klerikalcih le posamezniki zavedajo velikega pome-
na, ki bi ga imela zmaga sedanje vlade nad mo-
čjo neodgovorne vojaške kamarile.

VOJNI MINISTER.

General Hadžić, vojni minister v parlamentarni
vladi g. Davidovića, je odstopil — to je najnovejša
belgrajska senzacija, ki je ob enem tudi zadnja
nada propalih bivših režimovcev, da se zopet do-
kopljejo do vrhovne oblasti nad državo.

Za nas pa ima odstop vojnega ministra gene-
rala Hadžića še poseben pomen. Mi nismo napisali
brez posebnega namena besede, da je bil general
Hadžić vojni minister v parlamentarni vladi g. Da-
vidovića! Ali se ne bo vprašal vsak, kdor ima ko-
ličkaj zmisla za parlamentarizem: Kaj ima opraviti
general v parlamentarni vladi?

Parlament je od ljudstva izvoljen zastop ljud-
stva in kar sklepa parlamentarna večina, sklepa v
imenu ljudstva. Pravico govoriti in sklepati v imenu
samega sebe vladajočega ljudstva ima torej samo
od ljudstva izvoljen poslanec. Vlada pa zopet nič
drugega kakor od izvoljenih poslancev navadno po
večinskem principu sestavljen izvrševalni organ
parlamenta. Parlament sklepa in odločuje, vlada pa
izvršuje sklepe parlamenta po svojih organih. Do-
sledno tem principom ne more sedeti v vladi nihče
drugi kakor od ljudstva izvoljeni parlamentarci, ozi-
roma od parlamentarne večine v »parlamentarni iz-
vršilni organ« ali v vlado designirani poslanci. Da
je temu res tako, nam dokazujejo sestavi vlad v
vseh res demokratičnih državah.

Naše ljudstvo se važnosti tega principa še
mного premalo zaveda. Pri nas je bilo pogosto
slišati besedo: »Eh, kaj bo ta pop, ta Korošec!
Kako naj bo on minister za železnice ali pa za
promet? Ali je on železniški strokovnjak ali pa u-

čitelj in profesor? Saj nič ne razume!« Ljudje, ki
tako govorijo, pa dokazujejo s takim govorjenjem
samo svojo silno nevednost v parlamentarnih
stvareh.

Ministru namreč ni prav nič treba biti stro-
kovnjak, ampak za ministra je dovolj, da ga postavi
na njegovo mesto parlament. Pač pa morajo mini-
stru podrejeni uradniki biti strokovnjaki, da ministra
pravilno informirajo v tekočih poslih in to po za-
konu in zmislu ministrovih navodil izvršujejo. Mini-
ster daje samo splošne smernice kot eksponent
parlamenta in vladne večine, stvar uradnikov-stro-
kovnjakov pa je, da v smislu prejetih navodil vsako
stvar tehnično pravilno izvrše.

Ta demokratični in parlamentarni princip je
veljal doslej po vseh demokratičnih državah in je
spravil na politično- [ne na strokovno-] odgovorna
mesta lepo vrsto ljudi, ki kot voditelji raznih re-
sorov niso imeli prav nobene strokovne usposob-
ljenosti, pač pa so se izkazali kot prvovrstni poli-
tični talenti. Lloyd George ni bil nikdar delavec v
kaki municijski fabriki, pa je vendar organiziral za
časa vojne izdelavo municije tako, da bi je tudi
noben inženjer ne mogel bolje. Res pa je, da mu
je izvrševal njegove načrte cel štab inženjerjev.

Od tega pravila, da bodi minister v demokra-
tični državi vedno le parlamentarec, pa so tvorili
skoro vedno izjemo vojni ministri. Dočim so vsi
parlamentarni ministri morali biti v prvi vrsti
parlamentarci (poslanci), katerih pa ni nikdar nihče
vprašal po njihovi strokovni izobrazbi, ker jim je
tudi kakor smo videli, nikakor ni treba, se je v
praksi na neki čuden način uveljavila razvada —
razvada pravimo, in ne načelo! da mora biti vojni
minister — general!

To razvado pa je treba v parlamentarni in
ustavni državi steti. Kakor je zastopal lahko advo-
kat Lloyd George na Angleškem izdelavo municije,
tako vodi lahko tudi vojno upravo čisto navaden
civilist. Civilist, ki niti salutariti ne zna, bo vodil
vojno upravo mogoče boljše kakor največji »ko-
misknof«, ker pri vojni upravi ne gre za tehnično
vodstvo armade, ampak za denar in civilni vojni
minister bo pred parlamentom gotovo ravno tako
dobro zastopal zahteve svojega resora kakar gene-
ral s 100 vojnimi odlikovanji.

A ne samo z vidika demokratičnega parla-
mentarizma je zahteva po civilnem vojnem ministru
upravičena, ampak tudi iz raznih praktičnih razlogov.

V deželah, kjer divjajo hudi politični boji tvo-
rijo v politiko se vtikajoči generali stalno nevarnost
za izbruh krvavih meščanskih vojn in političnih
»pučev«. Ta nevarnost je tem večja, če je vojni
minister general. To so občutili že skoro vse ev-
ropske države na lastni koži in celo demokratično
Francijo je resno ogrožal pred leti politikujoči ge-
neral Boulanger. Da se tej nevarnosti izognejo, so
v vseh državah odvzeli aktivnim vojakom volilno
pravico, da dokumentirajo, da v demokratični državi
vojak ni gospodar, ampak je od civilnih državljano-
v plačan in vzdrževan človek, ki pri vodstvu drž-
avnih poslov nima nobene besede in zato v za-
padno-evropskih demokracijah uniforma na cesti
tudi nima izredne veljave. Obdržala pa se je kljub
vsem omejitvam tupatam še vedno razvada, da je
mogel biti general še vedno vojni minister.

Neizmerno nevarnost za državo in za njen
notranji mir in red pa tvorijo politikujoči generali

v deželah, kjer vlada analfabetstvo. Kolikor toliko
izobražen vojak se tudi od generalov ne bo dal
zlorabiti, ker ve, da je v civilu on gospod in ne
general, strašno pa je, če razpolagajo vojaški go-
spodje z ljudmi, ki jih smatrajo za »živino«. Tako
je bilo v caristični Rusiji, tako je bilo v bivši Av-
striji in tako je bilo tudi v predvojni Srbiji. Rusijo
in Avstrijo je uničila vojaška dresura »živine« —
ali naj čakamo, da uničijo take metode končno še
našo državo?

Nevarnost politikujočih generalov za državo
je tem večja, če so vojaški poveljniki razdeljeni na
dva smrtno se sovražna tabora (»bela« in »črna
roka«). Kakšne morajo biti posledice v slučaju
vojne?

Politikujoči generali so za državo velikanska
nevarnost. Naloga moderne demokracije je, da uvel-
javi v državi gospodstvo civilnih ljudi, ki delajo in
zaslužijo, porine pa v stran one, ki bi utegnili ovi-
rati miren in parlamentaren razvoj državnega živ-
ljenja. Te naloge pa ne more izvesti general, am-
pak jo izvede lahko samo energičen civilist, ki bo
znan dopovedati tudi vojaškim krogom, da vlada v
državi parlament in od njega v imenu ljudstva po-
stavljen vlada, ne pa vojaška sablja.

Protest proti stanovanjskemu zakonu.

Delegati Pokrajinske zveze društev hišnih po-
sestnikov za Slovenijo v Ljubljani so sklenili na
seji dne 28. septembra 1924., na kateri so bila za-
stopana polnoštevilno vsa včlanjena društva kakor
tudi zastopniki mest in krajev, kjer društva še niso
ustanovljena, enoglasno sledečo

resolucijo,

da uvidi vsako škodljivost stanovanjskega zakona
in upravičenost naših zahtev.

1. Ker stanovanjski zakon z dne 30. decem-
bra 1921. odločno nasprotuje državni ustavi, ki ga-
rantira vsakemu državljanu neomejeno razpolaganje
z osebnim lastnino.

2. Ker se ta zakon ne more oslanjati in skli-
cevat na tako izjemno opravičljive razmere, kakor
so bile za časa vojne, marveč nasprotno brez pra-
vega vzroka omejuje samo eno posebno vrsto drž-
avljanov, ki so večinoma bolj vredni ozira in po-
trebni zaščite, nego tisti, katere je zaščiti.

3. Ker jemlje samo eni vrsti davkoplačeval-
cev po krivici pravico osebne lastnine ter je izročil
lastnike starih hiš njihovim najemnikom naravnost
na milost in nemilost, ki, — kakor dokazuje na ti-
soče vnebovpijočih slučajev, ta zakon in njega hujši
pravilnik škandalozno izrabljajo v svojo špekulacijo
s stanovanjskimi deli in zakon izigravajo.

4. Ker ta zakon, dasi je bil v veljavi dolga
tri leta, ni ne samo dosegel svojega pravega na-
mena, namreč, da bi se bili vsaj premožnejši najem-
niki organizirali v soppomoč in začeli graditi no-
va stanovanja, ali da bi bil sicer pospešil gradnjo
novih hiš, nego je nasprotno še tiste kroge, ki bi
bili voljni kaj storiti, vsled take nezakonite omejitve
lastnine preplašil od vsakega podjetja in odbil tudi
tuji kapital od naše države.

5. Ker deluje in vpliva ta zakon ves čas svo-
jega obstanka naravnost demoralizujoče na ljudstvo
in zavaja najemnike namesto k varčnosti, k zaprav-
ljanju in razvratnosti v doslej nezasišani meri, tako

Pravo

Schichtovo - milo z znamko »Jelen«
je priljubljeno pri vseh varčnih gospodinjah.

Pravo samo z imenom »Schicht« in znamko »Jelen«!

da celo državni uradniki, zanašajoči se na večno zaščito, niti tistih prejemkov, ki jih dobivajo kot stanarino in kot draginjsko doklado k stanarini, nočejo plačevati za stanovanje.

6. Ker povzroča ta zakon od dne do dne hujšo mržnjo in celo sovraštvo med gospodarji in vsled zaščite ter hujškanja vedno predrznejšimi najemniki, v mnogih slučajih vodi celo do dolgih in dragih pravnih.

7. Ker je pokazalo in dokazalo triletno praktično izvajanje tega zakona in še bolj famoznega večkrat poslabšanega pravilnika, ker je torej tudi praktično izvajanje po več mestih države pokazalo tako kruto pristranost in korupcijo raznih stanovanjskih uradov, v katerih so odločevali po krivici vedno zastopniki najemnikov, ne izvemši niti sodišče, da je postal zakon s pravilnikom vred osmešen in ostamočen.

8. Ker je tudi ministrstvo za socialno politiko, oziroma različni dotični gospodje ministri v vsej dobi treh let niti ene od onih devetih pooblastil, ki mu jih člen 11. zakona nalaga, ni izpolnilo, niti jih ni poskušalo izpolniti za odpravo ali olajšanje stanovanjske bede in ker je s tem samo dovoljno dokazalo, da se s takimi zakoni in pravilniki do sodnega dne pomanjkanje stanovanj ne bo odpravilo, nego, da je končna in uspešna rešitev tega vprašanja v prvi vrsti odvisna od privatne inicijative in podjetnosti, ki jo pa ta nesrečni zakon naravnost uničuje.

9. Ker je ta zakon tudi v škodo premnogi najemnikov, med tem tudi državnih uradnikov in uslužbencev, ki dotlej, dokler sedi množica neopravičenih zaščitenih v dosedanjih stanovanjih in z njimi na škodo hišnih lastnikov spekulira in trguje — ne pridejo do zaželenih in bolj po pravici jim pripadajočih stanovanj, posebej pa še v škodo hudo izžemanih podnajemnikov — kar dokazujejo mnoge pritožbe, ki dohajajo tudi društvom hišnih posestnikov.

10. Ker ta zakon ni le v moralno in materijelno škodo hišnih gospodarjev, ampak dela prav posebno škodo državnim financam, oziroma državi blagajni, ki bi mogla od pravičnega povišanja stanarine dobivati mnogo višje davke, občine in drugi zastopi pa na dokladah.

11. Ker je strašilo, ki ga širijo brezvestni — po krivici zaščiteni najemniki, češ, da bo po odpravi tega zakona takoj na stotisoče strank (najemnikov) vrženih na cesto, za vsakega resnega človeka naravnost smešna fraza, ampak bodo v ogromni večini ostali vsi najemniki v dosedanjih stanovanjih, samo da se bodo z gospodarjem pametno pogodili in priznali, da je pač on gospodar, oni pa najemniki, razen tistih seveda, ki so se po krivici zaščiteni obnašali kakor bi bili oni gospodarji, gospodarji pa njih hlapci — in ker pridejo nasprotno potem mnoge stranke v njim primerna stanovanja, druge pa, ki jim dosedanja po številu oseb ne pripadajo, v manjša.

12. Ker je tisto boljševisko žuganje z eventualno revolucijo ravno tako prazno in smešno, zraven pa za vlado v tako eminentno agrarni državi naravnost razžaljivo, ako ima še kaj samozvesti; pač pa, ker je pri nadaljnji stagnaciji vsega stavbnega gibanja pričakovati nevarne brezposelnosti in ker bi še nadaljnje tako brezsmotreno postopanje ministrstva za socialno politiko in celotne vlade državo končno moglo res dovesti do anarhije, kar bi bilo popolnoma v nasprotju s programom reda in zakona, ki ga je sedanja vlada proglasila, zahteva Pokrajinska zveza društev hišnih posestnikov za Slovenijo v Ljubljani:

1. da se z dnem 31. decembra tek. leta nesrečni stanovanjski zakon in še nesrečnejši pravilnik nikakor več ne podaljša,

2. da z njim vred istočasno prenehajo vse dosedanje stanovanjske oblasti, ki so bile samo nepotrebno breme,

3. da se za nekako varstvo pred eventualnimi krivicami poverijo okrajnim glavarstvom kot prvi in velikim županstvom kot drugi inštanci, v obeh slučajih s sodelovanjem po pet neoporečnih hišnih posestnikov, ki si jih izbirajo izmed onih, ki jih predlagajo dotične organizacije hišnih posestnikov in, ki presojo cene, oziroma poviške najemnine po kupni moči sedanje krone v primeri s kupno močjo pred vojno.

Posebej še poudarjamo, da bi bili s podaljšanjem stanovanjskega zakona zopet zaščiteni kakor do zdaj vsi gmotno dobro stoječi stanovi in bi še dalje počivala stavbena podjetnost in naraščala brezposelnost.

Stanovanjsko bedo v mestih posebno pomnožuje beg kmetijskega prebivalstva v mesta, kar zelo povzroča hudo pomanjkanje delavcev na kmetih.

Pokrajinska zveza društev hišnih posestnikov za Slovenijo v Ljubljani.

Ta protest je krasna slika sedanje dobe. Gg. hišni posestniki so nekaj resnice zavili v tako neumne trditve in zahteve, da se jim bo ves svet smejal. Vsem listom so poslali to resolucijo, nam ne, pa jo vendar objavljamo, da bodo naši čitatelji vedeli, kakšen apetit imajo gg. kapitalisti.

Širite naš tisk!

Razno.

Železniški minister Sušnik je vložil baje proti „Jutru“ tožbo zaradi obrekovanja. Če je to res, si bo s tem pridobil Sušnik pred drugimi ministri veliko prednost, kajti večinoma so ministri na očitke korupcije molčali, češ, mi smo prevzvišeni za take očitke. Nasprotno, imeli smo ministre, ki so baš zato silili na ministrski stolček, da so se izognili sodišču.

Dr. Henrik Tuma se je kot odvetnik preselil iz Gorice v Ljubljano. Kot socialist je izjavil neke-mu sodrugu, da bo študiral tukajšnje razmere med proletarskimi strankami in se potem odločil. Te dni smo videli, da priporoča svojo pisarno v buržujskih listih („Slovenec“), danes smo pa prejeli dopis od njega, kjer zahteva v imenu Kons. društva, da popravimo svoje navedbe. Pa če se je on prepričal, da ima Kristan prav, zato se mi še nismo in ne bomo ničesar popravljali. Čas je že, da pride zadeva pred sodišče!

Za nove ministre so predlagani: radičevca dr. Maček in Predavec ter general Živkovič, dozda armijski poveljnik v Zagrebu. Seja skupščine, ki je sklicana na današnji dan, torej ne odpade in P.P. so zastopni računali na generale.

Radič je že poslal 2 poslanca v parlament. Pa ne kar brez pomisleka. Dvignila sta dnevnice za vse radičevske poslance v skupnem znesku Din 715.000.

200.000 brezposelnih izkazujejo najnovejši podatki ministrstva za socialno politiko v naši državi.

Penzionistom se bodo penzijski dodatki za september izplačali do 20. t.m. po naročilu ministrstva financ. Če bo res, bomo videli!

Na Angleškem bodo 29. oktobra nove volitve. Buržoazija se je zopet združila in združeno glasovala proti socialistični vladi v vprašanju zasledovanja komunističnega urednika Compwella, ki je preveč odkritosrčno pisal, kakor buržoaziji ni všeč, drž. pravdnik je pa njegovo preganjanje ustavil. Seveda je to le malenkost, v resnici gre za vprašanje pogodbe med Anglijo in sovjetsko Rusijo, te se kapitalisti tako boje, da so premagali medsebojno sovraštvo in skupno glasovali proti socialistični vladi (9. okt.) Macdonaldova vlada je dobila nezapravo, predložila je takoj kralju v podpis razpust parlamenta (dol. zbornice) in še ta mesec se bodo vršile nove volitve. Gotovo je, da bo iz teh volitev izšla socialistična stranka še močnejša nego iz zdanjih, ker delavstvo zdaj že tudi po dejanjih lahko presoja prednost socializma pred kapitalizmom.

Iz Amerike. V kraju Kemmerer je nastala dne 17. sept. v tamošnjem premogovniku eksplozija, katere je zahtevala 32 žrtv. Med onesrečenimi je tudi 7 Slovencev, katerih identiteta še ni dognana.

Kupujte čevlje samo z znamko „Sloga“.

Ako piješ „BUDDHA“ čaj, živiš že na zemlji raj!

O B L E K E
O B R O K E
O. B. MESTNI TRG 5
B E R N A T O V I Č.

Vse je v — gospodarstvu.

Prav vsi problemi imajo svoje korenine v gospodarskih vprašanjih. Tudi taki, ki na prvi pogled sploh nimajo nobene zveze z gospodarstvom, n. pr. narodnostni problem, versko vprašanje ali vprašanje svetovnega naziranja, spolno razmerje itd. Vsa ta vprašanja so v neposredni zvezi z gospodarskim vprašanjem in kdor rešuje to ali ono brez ozira na gospodarski položaj, hodi po krivih potih, čeprav bi mu ta pota kazal sam najvišji božji ali pa vrazji namestnik.

Tako je tudi s politiko. Vsa politika, ki ne temelji na gospodarskih odnosih, je nesmiselna.

To je socialistični nauk. Posledica tega nauka je bila, da so se združili delavci brez ozira na vero, narodnost, spol in druge take razlike, in da so skušali skupno urediti temeljna gospodarska vprašanja. Za začetek je bilo pa seveda še nemogoče združevati delavce raznih strok, ker se je zdelo, da imajo posamezne stroke nasprotno gospodarske interese. Zato je bila prva stopnja združevanja, ki je dosegla praktične uspehe, strokovno združevanje. Strokovne organizacije so tam, kjer je živelo mnogo delavstva iste stroke skupaj, v kratkem tako napredovale, da so se prednosti tega združevanja takoj pokazale in da je delavstvo njih uspehe takoj lahko videlo in otipalo.

Na teh strokovnih organizacijah so gradile socialistične stranke svojo stavbo. Tako tudi pri nas.

Po prevratu je bilo že skoro vse industrijsko delavstvo organizirano. Treba je bilo pridobiti še kmeta. Na tega pa strokovne organizacije niso mogle imeti vpliva, ker živi preveč raztreseno in zlasti ker ne vidi svojega izkoriščevalca tako jasno pred očmi, kakor delavec v tovarni. Zato so naši takratni voditelji začeli z raznovrstnimi demagogijami,

enako kakor klerikalci in samostojneži, in glavna privlačna sila naj bi bilo hvalisanje kmetijskega stanja in psovanje dosedaj delujočih kmetijskih strank, klerikalne in samostojne. Izmed vseh demagogov se je pri tem najbolj odlikoval Jurij Skopec, senca Frana Erjavca.

Gospodarstvo v naši stranki sta takrat vodila Tone Kristan in Albin Prepeluh. Vodila sta ga osebno, stranka kot taka ni imela nikakega vpliva pri tem. Osebno sta si tudi oba opomogla na gospodarskem, na političnem polju pa le prvi. Drugi je zato obrnil socializmu hrbet in se približal klerikalcem („Avtonomist“) pri čemer je šel z njim tudi Fr. Erjavec.

Pri reorganizaciji naše stranke se je vpustilo skupno gospodarstvo in pri tem je prišlo večkrat do konfliktov med posameznimi strokami, ki jih je bilo treba izravnati, kajti drugače je prevelik napredek ene stroke grozil ugonobiti drugo stroko, mnogokrat v resnici, še večkrat pa le namišljeno. Združiti stroke tako, da imajo možnost skupno reševati mesebojne odnose, to je vse cilj, ki se je končno izkristaliziral v predlogu „Skupnega doma“. Na tem temelju bo mogoče združiti kovinarja iz veleindustrije s poljedelskim delavcem na skupnem veleposestvu.

Na tem temelju bo pa tudi odpadlo prerekanje, ali je kmetijstvo ali industrija bolj potrebna, kajti oboje bo enako potrebno, čeprav se bo oboje moralo razviti po gospodarskih potrebah časa in kraja.

Klerikalci hvalijo v „Slovencu“ klerikalno revijo „Socialna misel“ in njene klerikalne prijatelje. Tako na pr. čitamo tam tole:

Kakšen je gospodarski položaj slovenskega naroda?

Na to vprašanje je napisal g. Fran Erjavec v zadnji številki „Socialne misli“, ko govori o velesejmu, sledečih par značilnih besed:

„V agrikulturi smo kljub že precej intenzivno razvitemu obdelovanju zemlje radi preobljudenosti relativno slabe kvalitete naših tal in razmeroma precejšnjega odstotka neproduktivne površine visoko pasivni, tako da preživljamo z lastnimi agrokulturnimi pridelki komaj dobro polovico prebivalstva. In ostala polovica? Mora se izseliti ali pa se preživeti v obrti in industriji. Pred vojno ta problem ni bil tako zelo pereč, kajti kdor ni mogel živeti doma, je šel pač v Ameriko, na Vestfalsko, v alpske rudnike, v rumunske gozdove itd., dočim je danes prisiljen ostati doma in doma iskati dela in jela. Mi smo sicer zaenkrat še po pretežni večini agrarna dežela. Toda naše nacionalno vprašanje že davno ni več v agrarnem vprašanju, zato na primer tudi one politične stranke, ki gledajo in vidijo samo kmeta, obsojajo s tem nehoti celo polovico naroda v gladovanje in neizbežen pogin. Mi smo agrarna dežela. Toda če se hočemo obdržati in če hočemo sploh živeti moramo postati obrtna in industrijska, za kar imamo tudi prav vse pogoje, namreč les, vodne sile, premog, razmeroma dobra prometna sredstva in zadostno kvalificirane delavne moči. Naš nacionalni problem je torej problem našega obrta in naše industrije in tega se bo moral zavedati vsak posameznik, zlasti pa še politične stranke ter narod kot celota.

Naša rešitev in naša moč je edino le v tem da ustvarimo, razvijemo in ukrepimo našo obrt in industrijo, kjer bo dobila ona polovica, ki se ne more preživljati zgolj s poljedelstvom, kruh, sicer moramo neizbežno propasti. Bistvo našega nacionalnega vprašanja je torej izrazito gospodarske in socialne narave, zato je naravnost neverjetno, da prihajajo naše politične stranke s tako lahko ravno preko gospodarskih in socialno političnih vprašanj.“

Če bi bilo naše ljudstvo le malo bolj zrelo da bi čutilo dvoreznost klerikalnega časopisa in neodkritosrčnost njih politike! Vse stranke posvečajo industriji dovolj pažnje, še celo samostojneži imajo industrijske podpore, čeprav pravijo, da so le kmetijska stranka! Za to torej ne gre! Pač pa gre zato, da se že v kaki stranki začne resno skupno delovanje strok, zlasti da se glavno nasprotje, agrarizem in industrializem, spravi v pravo gospodarsko razmerje. Tega seveda ne bodo dosegli bančni koncerni, čeprav razpolagajo z veleposestvi in veleindustrijo, ampak bodo dosegli ta cilj tisti pionirji, ki so se kot industrijski delavci združili s poljedelskimi delavci za doseg „Skupnega doma“. Gnila stavbe se bodo zrušile, pa najsi bodo še tako velike, zdrave bodo pa rasle, četudi jih gaili velikani zdaj še niti ne vidijo ne.

Delavci!

Kdor inserira v drugih listih, v „Napreju“ pa ne, ta sam dovolj jasno pove, da ne mara odjemalcev iz delavskih vrst. V vaših rokah je, kakšno

inseratno politiko

delajo trgovci. Trgovci so bolj navezani na vas ne go vi nanje!

Iz stranke.

Pregled organizacij, ki so obračunale za september, bo objavljen danes teden. Razen običajnih podatkov bo imel ta pregled še tudi rubriko stalnih naročnikov „Napreja“, kolikor jih je že imenoma objavljenih iz posameznih organizacij. Velikega števila ne bo izkazovala nobena organizacija, ker niti vseh skupaj ni za eno dobro organizacijo, vendar se bo videlo, da je tudi v tem oziru ponekod preveč zaspanosti. Da bi namreč vsem, ki imajo „Naprej“ plačan, pa se še niso prijavili, manjkalo korajže, ta je bosa! Marsikdo si je že mislil, da bo, pa čaka, da ga kdo sune pod rebra! Agitatorjev manjka, da bi suvali...

Garancijski sklad.

Zadnji izkaz Din 50—
3. Andrej Martinšek „ 25—
Skupaj Din 75—

Trgovni sklad.

Od 1. I. do 30. IX. 1924 Din 30962.44
Ivan Domšek, Hrastnik „ 5—
Josip Pastorek, Ljubljana „ 12.80
K. Kisovec, neizrablj. potn. 5. X. „ 51—
K. Kisovec, neizrablj. potn. 17. VIII. „ 15—
Fr. Weisbacher, Celje „ 2—
Fr. Rozman, Maribor „ 8—
Filip Grabner, Črna „ 10—
Da bo „Naprej“ prej hudič vzel:
Viktor Wuk Tržič „ 7—
Tonica Grosova „ 2—
Ignac Ahačič „ 5—
Adolf Karnovšek „ 5—
Ivan Brezar „ 2—
Pepca Anderlova „ 2—
Rudolf Sušnik „ 10—
Alojz Jež „ 2—
Anton Dornik „ 5—
Josip Novak „ 2—
Ivan Verdir „ 0.50
Janez Urbanc „ 1—
Joža Černe „ 5—
Bern. Lenartek „ 5—
Nežka Kokaljeva „ 5—
Ludvig Habjan „ 4—
Luka Štibil „ 3—
Valentin Rejc „ 5—
Peter Pogačar „ 2—
Alojz Štefe „ 2.50
Ivan Kosmač „ 2—
Zaupajoč v neomajno zmago „Napreja“
kakor s. Bernot so darovali Dobravski kovinarji „ 56—
KDZ v Gorjah, podr. prisp. „ 2.50
Od 1. I. do 11. X. 1924 skupaj Din 31201.73

Stalni naročniki „Napreja“.

36. Alojz Privšek, rudar v Hrastniku
37. Ivan Domšek „ „ „
38. Franc Rojnik „ „ „
39. Jože Tovornik „ „ „
40. Ivan Špan „ „ „
41. Alojz Sotlar „ „ „
42. Josip Domajako, Sv. Lovrenc na Pohorju
43. Leopold Wezjak „ „ „
44. Anton Slatinek „ „ „

Gospodarstvo.

3. X. 1924.

„SLOGA“ r. z. z. o. z. (bodoči „Skupni dom“):
155 članov s polno plačanim deležem. [Izmed teh 14 žen — 9.03%]

Od prej vloženih hranilnih vlog Din 110.862.76
ta teden vplačanih „ 160—
Stanje Din 111.022.76

Valute. Dolar je vreden 69.60, angleški funt 309.50, francoski frank 3.65, češkoslovaška krona 2.81, 100 av. kron 9.90 p. 100 Din 7.60 švic. frank

GLAVNI SKLEPI.

[Obširnejše bo treba pisati o mnogih zadevah.]

Seja pokrajinskega odbora SSJ in KDZ na Zid. mostu 5. okt. je bila zelo živahna. Sočasno se je vršila tudi skupna seja načelstva in nadzorstva „Sloge“, pri čemer se je izkazalo, da želje posameznikov ne rastejo do neba. S. Böhm ni vedel povedati nobenega primera, da bi bile strankine knjige fignirane, samo enega je navajal, pa je pri tem le pokazal svoje pomanjkljive zmožnosti v knjigovodstvu. Načelstvo je pooblaščen, da vloži zaradi očitke figniranosti tožbo [s. Leskošek je bil proti]. — Izredni strankin zbor se kot nepotreben opusti, saj se bo moral itak v kratkem vršiti redni. — Za vodstvo poslova v tajništvu in uredništvu je odgovoren edinole s. Bernot, o nastavljanju in odstavljanju uslužbencev bo pa v bodoče pri spornih slučajih odločevalo načelstvo. Seveda so izvezli slučaj, ko je treba takojšnje odločitve, v takih slučajih naj se v 1 tednu skliče seja načelstva, da dotični korak odobri. — Soglasno se sprejme predlog, ki je bil objavljen v „Napreju“ št. 106 z dne 12. 8. 1924 „So-

cialno zavarovanje hranilcev“. — Soglasno se sprejme predlog o ustanovitvi strokovnih sekcij. Rudarska sekcija je najnujnejša potreba. — Kar se tiče vodstva pri „Slogi“, je razvidno iz sledeče vloge:

DEŽELNEMU KOT TRGOVSKEMU SODIŠČU

v Ljubljani.

Na današnji skupni seji načelstva in nadzorstva „Sloge“ je bilo sklenjeno sledeče:

Zmotno je, če kdo smatra nadomestne volitve na zadnjem občnem zboru „Sloge“ za veljavne. Te volitve so se vršile le za slučaj uveljavljanja novih pravil. Ker nova pravila niso bila potrjena, niso stopile v veljavo niti volitve. Da je imel občni zbor tak namen, se vidi zlasti iz tega, ker je število novih članov nadzorstva v direktnem nasprotju z zdaj veljavnimi pravili.

Člani načelstva so torej še nadalje združni: ki: Zvonimir Bernot, Karel Kisovec in Josip Pastorek.

Člani nadzorstva pa združniki: Ivan Baraga, Martia Umek in Franc Warletza.

Vsi ti so bili na seji navzoči razen z. Warletza. Razen teh so bili na seji navzoči in so soglašali s to ugotovitvijo tudi sledeči združniki, ki po tej ugotovitvi niso člani vodstva zadruga: Al. Leskošek, Vinko Möderndorfer, Franc Rinaldo, Ciril Böhm in Andrej Martinšek.

Anton Werden sploh še ni član zadruga. Ivana Krušiča pa ni bilo na seji in je iz zadruga že sploh izstopil.

V Ljubljani 5. okt. 1924.

„Sloga“, nak. in prod. zadruga, r. z. z. o. z. v Ljubljani.
Zv. Bernot, Ivan Baraga,
preds. načelstva, preds. nadzorstva.

Da pomagamo Kristanu ubiti „Naprej“!!

Za vsakega novega naročnika, ki ga pridobiš in ohraniš, boš imel enomesečno naročnino odpuščen.

Idejno smo smagali na celi črti. Zdaj gre še za to, da razširimo naše vrste, to pa je mogoče edinole z razširjenjem našega dnevnika „Napreja“. Sam se pa „Naprej“ ne more razširjati, ker je pretesen in začetnikom ne more biti všeč, dokler ga popolnoma ne razumejo. Zato je treba nove naročnike pridobivati z osebno razlago in tudi ohraniti jih je mogoče le z neumornim razlaganjem in pojasnjevanjem. Kdor to delo vrši, zasluži priznanje, in uprava „Napreja“ mu ga bo dala na ta način, da mu bo potem, ko bo novi naročnik plačal že pet mesečnih naročin, poslala tozadevno priznanje in obenem potrdilo, da je s tem priznanjem plačana enomesečna naročnina „Napreja“.

Kdor bo v teku enega leta dobil 10 takih priznanj, dobi zanje novo priznanje s potrdilom, da je plačana dvomesečna naročnina.

Potrudite se, sodrugi, čas še ni bil nikdar tako ugoden. V enem mesecu lahko podvojimo število naročnikov. Takrat bo „Naprej“ takoj cenejši. Uprava „Napreja“.

Sodrugi naj oprostite, da smo pri preobilici dela pozabili poročati o poslovnih knjigah „Sloge“ in stranke, tako da nekateri še vedno mislijo, da jih nimamo. Dne 25. 9. jih je s. Böhm pod prevezo revizije izvalil in potem na orjunaški način odnesel. Opozorjen na to, da je to rop, je izjavil, da se knjige naslednji dan zvečer zopet vrnejo. Ker se niso vrstile, je vložil s. Bernot 27. 9. ovadbo na žandarmerijo. Ta je 30. sept. sporočila, da so knjige deponirane v Ljubljani pri dež. sodišču, toda že naslednji dan 1. oktobra smo prejeli knjige, in sicer poslane iz Celja. Torej smo bili brez njih 1 teden, od četrtega do srede.

Polzvedbe.

Kdor ve za naslov MARIJE TRAVIČEVE, vdove po pokojnem Matiji Traviču iz Celine, naj ga naznani v svrhu izplačila zapuščine, ki je sekvstrirana pri Alien Property Custodiana v Washingtonu.

LOJZ [Milan] KOVAČ, rod. iz Hrvatske, je v Ameriki umrl. Pokojnikova roditelja Josip in Ana naj se takoj javita v svrhu izročitve zapuščine.

IVAN MAJETIČ iz [Obine, Doljin?] je med vojno v Ameriki umrl. Kdor pozna njegove sorodnike, naj naznani njih naslov z navedbo njegove št. 17.027/24.

Odgovori na vse te polzvedbe naj se naslovijo na Izseljeniški komisariat v Zagrebu, Kamenita ul. 15.

Dopisi.

VOLILCI TRBOVELJSKE OBČINE!

Dovolj dolgo časa smo mirno in ponižno trpeli, da se nam tuji v naši veliki občini paševali. Naše ponižnosti mora biti vendar enkrat konec!

Zato vam kličemo: Zdromite se! Pokažite s tem svojo odločnost, da se udeležite protestnega shoda za odpravo gerentstva in za izrčitev občinskih volitev v Trbovljah. Ta shod se bo vršil 12. 10. ob 8. uri dopoldne na trgu pred cerkvijo.

Na shod vabi blok združenih strank s pozivom: Na delo za vaše in naše zakonito nam zaslužene pravice! Dokažite, da ne trpite več kršitve volilnih zakonov.

Združeni akcijski odbor.

Gorica, okraj Maribor. [Dolžnost občanov].

Naša občina si lahko šteje v čast, da ima tako brihtnega župana, kakor malokatera druga, ker jedino naš gosp. župan so nam pripomogli do oprostitve državne podpore po toči. Vse občine v tukajšnji okolici, ki so bile tudi nesrečne po toči dne 1. junija t. l., so se še pravočasno pobrigale in napravile potrebne korake, da dobijo sedaj vsaj nekaj podpore za po toči napravljeno škodo, nekaj v denarju, nekaj v zrnju. A mi Goričani ki nas zastopa tako študirani župan, ne dobimo nič. Smemo računati, da bi prišlo na našo občino približno 10.000—12.000 Din in še nekaj zrnja; kar bo vse skupaj imel na svoji vesti naš slavn obč. predstojnik. Za to trudapolno delo ste si zaslužili po našem mnenju 19 in 6 na namerovani del telesa in povrhu bi še morali vsi občani zahtevati od Vas povrnitev škode, ker zakrivilo ste vi s svojo malomarnostjo, da ne dobimo nič odškodnine. Ako, gospod župan, niste znali, kaj je bilo treba tistikrat storiti, je bila vaša dolžnost, da bi bili druge občane povprašali, in dal bi vam gotovo eden ali drugi pravi nasvet. V nekaterih stvarih se pa vendar dobro razumete, takrat pa, ko je šlo v korist cele občine, se niste zavedali svoje dolžnosti, akoprav ste se že izrazili, da boste delovali v kolikor vam bo mogoče za ubogo ljudstvo v občini. Sedaj ste pa pokazali, da ste napravili škodo obojim. Kako da ste za ubogo ljudstvo v občini, ste pokazali tudi že s tem, da ste delavki, ki vam je sušila seno in vezala žito, plačali po 5 Din [pet dinarjev] dnevno, dasi je delala od ranega jutra do poznega večera. Skoraj vam enak je tudi nekdo drugi, ki je plačal delavcem ko so mlatili na stroji, po 15 Din za poldrugi dan. Kako se dandanes živi s takimi zaslužki, si lahko vsakdo misli. Zato bi vam g. župan, svetovali, da bi pri morebitnih zopetnih nezgadah hiteli bolj kakor ste sedaj, sicer vas bo pričevalo pri prihodnjih občinskih volitvah potegniti z županskega stolčka. Toliko za danes. Drugič pride na vrsto še tisti, ki ima naše uboge ljudi vedno na jeziku, kakor berač očenaš in češenomarijo.

Prizadeti občani.

Iz Celja. [Nekaj iz obrtniških krogov.] V Celju je mnogo industrije kakor tudi obrtništva. Obrtniki, ki so prej v Avstriji bili na svoj poklic res ponosni, so v Jugoslaviji nazadovali v toliko, da ne spoštujejo več svojega poklica, ampak postajajo vedno bolj mrzli, kar se opaža najbolj v stavbinski in tesarski stroki, delavec ki je bil prej čevljar ali hlapec ali volar, kolar, sploh vse druge poklice ima, samo stavbinskega ne, si kupi kelo in kladivo ter je že zidar, kupi si sekuro in dleto, pa je tesar, nikdo ga ne prša ali kaj zneš, samo da imaš orodje in bosta. Mojster, ali vidiš svoj obrtni stan, kako ga sam uničuješ, pa praviš, da nobeden nič ne zna! Evo, pogledj jih, hlapec, krojač, čevljar itd. ne more biti v svoji obrti dober delavec. Ali ni to sramota da obrtniki sami sebe zaničujejo? Kako malovredna je vaša obrt, ker pustite fušarstvo, da dela in celo hoče biti odločilni faktor. Res je, da se skoraj že neče nobeden več učiti, ker učna doba je le pesek v oči, če se tisti, ki se nikjer niso učili, po zaslugah slabih mojstrov zrijejo v ospredje, ker so razni kmetje in posestniki v protekciji!

Letošnja sezona za stavbinsko delavstvo je pokazala, da delavstvo, ki živi iz rok v usta, je bilo deloma brez dela in jela, ker so razni kmetje in boljši posestniki, ki imajo denar v hranilnicah naložen, odjedavali drugim kruh, ne da bi premislili, češ, moram zavoljo pomanjkanja dela jaz prostor narediti tistim, ki so bolj revni ko jaz; tega ni bilo, še celo bolj so silili v delo. Nismo ne enemu ne drugemu nevoščljivi, kadar je dela dovolj, vsak mora za plačilo dati tudi roke, ampak treba je pri tem tudi pomisliti, če že razni kapitalisti nečejo, da tisti, ki nič nima in ima skrbeti za družino, za hrano, stanovanje itd., da se tak težje preživlja kakor tisti ki ima doma posestvo. Temu vsaj stanovanja ni treba točno o prvem v mesecu plačati in hrano ima že za par dni doma. Toliko vsem v razmišljanje.

KONSUMSKE ZADEVE ČRNA.

Prodajalna Črna II, dobi nove moči, ker se je s. Ozimic odpovedal službi. Ozimic je imel kljub svojemu petletnemu službovanju kot poslovođa plačo pod kritiko, imeti je moral še dvojno gospodinjstvo in baje ni niti sprejemel doklad za ženo in za otroke, zato bo pa ravnateljstvo sedaj precej prištedilo, ko je moralo nastavitvi na mesto njega dvoje ženskih moči in ker ženske niso ustvarjene za prevlačenje žaklov, bo treba plačevati še hlapca. Če ni moških moči na razpologo, zakaj ne nastavijo s. Grabnerjevo, saj je že v bivši Avstriji bila zmožna dela v Wirtschafstvereinu, pa bi bila gotovo še tudi sedaj, in bi bila cenejša moč in smelo trdim tudi bolj zanesljiva.

Ker nihče ni reagiral na par netočnosti v poročilu Črnskega gada dve, moram konstatirati eno njegovih zmot. V enem članku se je kritiziralo poslovanje prodajalne Črna I, da ima poslovođa preveliko plačo in da ga nihče ne kontrolira. „Gad“ je napravil usodno zmoto. Ljudje, ki faktično delajo, morajo biti plačani kar najboljše, po mojem mnenju bi poslovođa zaslužil posebno v Črni I. najmanj isto če ne višjo plačo, kakor si jo prisodijo gospodje okoli centrale v Ljubljani. Tudi kar se tiče namigovanj kontrole te prodajalne, je usodna zmota. Kakor vidim iz poročila gada, je on

sami v odboru. Kontrolirati mora in potem govoriti, ne pa namigovati, če kaj ve, mora povedati, če pa bi rad kaj vedel, mora pa si vzeti čas za kontroliranje, v drugem slučaju je pa vsako namigovanje brezplodno in krivično. Javnost v Napreju ni šala in zato mora vsak dobro premisliti kaj piše, da ne bo izrastla iz pravice-krivice.

Ker me drugi gad gotovo pozna in gotovo tudi jaz njega mi bo zameril, pa povedati sem mu moral, to kar je prav. Möderndorfer.

Rigoroznost. Takoj po nastopu nove vlade smo čitali v „Slovincu“, da je železniški minister Sušnik odpravil kuriozno „dozvol“, s katero so se morali aktivni železničarji pri nakupu vozniških listkov izkazati, da so službe prosti. Od tega časa noben prometni sprevednik ter revizor ne vpraša več po dotični „dozvoli“. Toda sedaj se je našel med železničarji velemož v osebi načelnika postaje v Štorah g. Vidica, ki bo na mah rešil železniško upravo vseh kriz in zadreg s tem, da ne da nobenemu železničarju vozovnice brez te „dozvole“. Tako bi marsikateri železničar, ako ne bi imel več popra kakor ta dični g. soli, moral plačati celo vozovnico. Ne dvomimo da vrši on tudi v ostalem svojo službo vzorno, akopprav govore zlobnejši, da je zelo vnet čestilec alkohola. Ker je ta g. tudi zelo vnet agitator „ZJŽ“, kar si je treba posebej zapomniti, mu kličemo: Živijo solidarnost!

Železniško ministrstvo pa pozivljamo, da to srednjeveško sramoto nemudoma službeno ukine, da ne bomo železničarji po takih gg. šikanirani kakor pod policijskim nadzorstvom. Vsem železničarjem pa kličemo: V našo organizacijo, kjer edino se bomo toliko izobrazili, da ne bomo samo v zabavo višji gospodi grizli v meso človeka, — Železničarji.

Lastnik: „Sloga“, r. z. z. o. p.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Zvonimir Bernot

(v imenu pokr. odbora SSJ in KDZ.)

11. X. Tiskarna brstov Ruzpret v Krškem. 2600

Kdor potrebuje

žagarja

za vodno žago, naj piše ne upravo lista.

- Dogovor je lahko usten ali pismen. -

JOHAN
se dobi!
v vseh specializiranih prodajalnah.

Tukaj čitajte!

Varčujte z denarjem

pri nakupovanju manufakturnega blaga ter prepričajte se pred nakupom o ogromnem znižanju cen

edino pri

Hladin & Dobovičnik

Presernova ul. 14 Celje Gosposka ulica 15

POZOR!

Delavci kupujte kruh iz pekarn

Iv. Oberžana.

Zahtevajte ga po vseh gostilnah, trgovinah in kavarnah. Točna postrežba. Se priporoča **Ivan Oberžan** za Kresije 12. Poleg gostilne Janžek v Celju.

Ni Vam več potrebno

godrnjati radi draginje, ker sedaj lahko dobite vse vrste blaga za obleke in perilo pri trdk

I. N. ŠOŠTARIČ, MARIBOR,
ALEKSANDROVA CESTA 13

po zelo znižani ceni

na pr. sukno po 60.—, 70.—, 90.—, 100 Din itd., platno po Din 11.—, 14.—, 16.—, 20.— itd. Izgotovljene srajce Din 44.—, 50.—, 56.— itd., spodnje hlače po Din 32.—, 34.—, 40.— itd. Izgotovljene obleke, plašče in drugo za vsako ceno. Železničarji dobijo blago tudi na obroke.

Ceneno češko perje!

En kg sivga opuljenega perja 70 Din, na pol belo 80 Din, belo 100 Din, boljše 120 in 150 Din, mehko kakor puh 200 in 250 Din; boljše vrsta 275 Din. Pošiljate carine prosto, proti povzetju od 800 Din naprej poštnine prosto. Vzorec zastoj. Blago se tudi zamenja in če ni všeč se vzame nazaj. Naročila samo na

BENEDIKT SACHSEL, LOBEC št. 85 pri Plzinu, Češko-slovaška.

Poštne pošiljke potrebujejo iz Češko-slovaške v Jugoslavijo okrog 14 dni.

Našim rodbinam

priporočamo našo pravo domačo **KOLINSKO** cikoriijo, izvrstan pridatek za kavo. * * *

Zadruga pozor!

Perhavec & Valjak

Tovarna za izdelovanje likerjev, desert. vin in strupov d. z. o. z.

Maribor.

Izdelujemo točasno:

Chartreuse
Benediktinec
Alaš-kimovec
Jajčji konjak
Vanilija
Grenčak (želodčni liker)
Vermouth
Marsala
Marsaletta
Malinov sok
Punč
Rum
Medic konjak

Naši likerji, fina vina in strupi so samo pristni, prvovrstni izdelki, iz najfinjših zelišč izdelani in prekuhani, vsko tu in inosemko konkurenco.

ZAHTEVAJTE NAŠ CENIK!

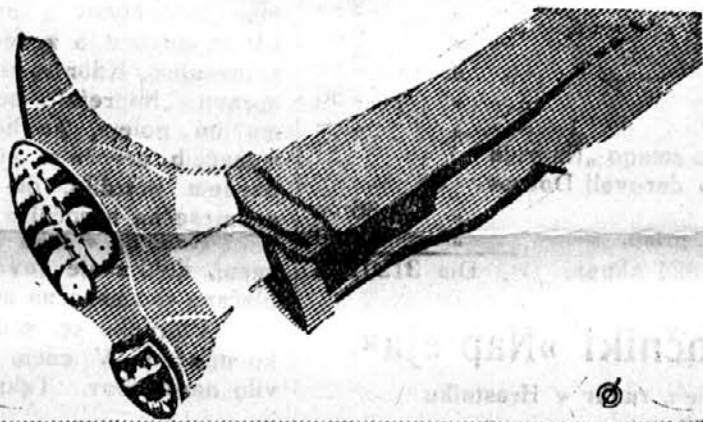
NAŠI IZDELKI:

Dvojnoslada ržena ŽIKA
v rdečih zavitkih,

Dvojnoslada ječmenova Žika
v modrih zavitkih,

Slajena ječmenova Žika
v zelenih zavitkih
so najboljši!

Zahtevajte le Žiko!

**Palma kaučuk
pete in podplati**

omogočajo elastični, tihi hod,
štedijo Vaše noge in Vašo obutev ter so trpežnejši nego usnje.

UČITELJSKA TISKARNA

LJUBLJANA, FRANČIŠKANSKA ULICA ŠTEV. 6
registrovana zadruga z omejeno zavezo.

TISKOVINE

ZA ŠOLE, ŽUPANSTVA IN URADE, NAJMODERNEJŠE FLAKATE IN VABILA ZA VESELICE
LETNE ZAKLJUČKE

NAJMODERNEJŠA UREDBA ZA TISKANJE ČASOPISOV, KNJIG, BROŠUR ITD.

Stereotipija

Litografija